

Pagal VMI 2023-08-25 raštą Nr. (18.2-31-2) RM-31533

DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 80 STRAIPSNIO KOMENTARO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

PVM įstatymo 80 straipsnio apibendrintas paaiškinimas (komentaras) išdėstytas taip:

80 straipsnis. PVM sąskaitos faktūros rekvizitai

1. PVM sąskaitoje-faktūroje privalo būti nurodyta:

1) PVM sąskaitos-faktūros išrašymo data;

Komentaras

1. PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti įrašyta jos išrašymo data. Data PVM sąskaitoje faktūroje įrašoma tuo momentu, kada yra išrašoma PVM sąskaita faktūra.

2) PVM sąskaitos-faktūros serija ir numeris, leidžiantys identifikuoti PVM sąskaitą-faktūrą;

Komentaras

1. PVM sąskaitos faktūros numeris sudaromas didėjančia seka ir turi būti paremtas viena ar daugiau serijų, kuri (kurios) PVM mokėtojų pasirinkimu gali būti sudaroma (-os) iš raidinių simbolių arba skaitmenų. PVM mokėtojas turi teisę pats pasirinkti, ar PVM sąskaitoje faktūroje prie serijos (numerio) įrašyti žodį „serija“ („numeris“), ar jo neįrašyti. Svarbu, kad skirtingose PVM sąskaitose faktūrose nebūtų nurodomas tas pats numeris (paremtas ta pačia serija).

3) prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo PVM mokėtojo kodas;

Komentaras

1. Prekių tiekėjas (paslaugų teikėjas), PVM mokėtojas, prekių (paslaugų) pirkėjui išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje privalo nurodyti savo PVM mokėtojo kodą.

4) prekių arba paslaugų pirkėjo (kliento) PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodė įsigydamas prekes ar paslaugas. Jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ar teikia paslaugas šalies teritorijoje, pirkėjo PVM mokėtojo kodas (jei pirkėjas registruotas PVM mokėtoju) nurodomas visais atvejais;

Komentaras

1. Prekių tiekėjas (paslaugų teikėjas), PVM mokėtojas, prekių (paslaugų) pirkėjui išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje privalo nurodyti pirkėjo PVM mokėtojo kodą, kurį pastarasis pardavėjui nurodė įsigydamas prekes (paslaugas). Jeigu PVM mokėtojas tiekia prekes (teikia paslaugas) Lietuvos ūkio subjektams, jis pirkėjo PVM mokėtojo kodą (jeigu pirkėjas įsiregistravęs PVM mokėtoju) privalo nurodyti visais atvejais.

2. Jeigu Lietuvos PVM mokėtojas tiekia prekes (teikia paslaugas) kitos ES valstybės pirkėjui, PVM mokėtojo kodą jis nurodo tik tuo atveju, jeigu kitos ES valstybės pirkėjas jam savo PVM mokėtojo kodą pateikia.

3. Atkreipiame dėmesį į tai, kad prekiaujant su kitomis ES valstybėmis tai yra labai svarbus rekvizitas ir nuo jo įrašymo (neįrašymo) į PVM sąskaitą faktūrą gali priklausyti PVM tarifas, pvz., jeigu pirkėjas kitos ES valstybės PVM mokėtojas savo PVM mokėtojo kodą nurodo tiekėjui Lietuvos PVM mokėtojui, tai tiekėjas patiektoms ir į kitą ES valstybę išgabentoms prekėms gali taikyti 0 proc. PVM tarifą, ir atvirkščiai, jeigu minėtas kodas nebus nurodytas (ar prekės nebus išgabentos), prekės turi būti apmokestintos Lietuvoje nustatytu PVM tarifu.

4. Ar kitos ES valstybės pirkėjo nurodytas PVM mokėtojo kodas yra teisingas (galiojantis toje ES valstybėje, kurioje verslo partneris registruotas PVM mokėtoju), ~~pasitikrinti galima Europos Komisijos interneto svetainėje (<http://europa.eu.int/vies>)~~ pasitikrinti galima [čia](#).

5. Kai PVM sąskaita faktūra išrašoma užsienio apmokestinamajam asmeniui, vykdančiam veiklą per Lietuvoje įregistruotą filialą, tai joje (kadangi filialas nėra atskiras juridinis asmuo, negali būti registruotas PVM mokėtoju), be kitų privalomų rekvizitų, turi būti nurodomas užsienio įmonei Lietuvoje suteiktas PVM mokėtojo kodas ir filialo rekvizitai.

5) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo) ir buveinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta (jeigu tai fizinis asmuo);

Komentaras

1. ESTT yra pažymėjęs (sprendimas sujungtose bylose C-374/16 ir C-375/16 *Geissel*), kad išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje gali būti nurodomas toks adresas, įskaitant ir pašto dėžutės adresą, jeigu tuo adresu su asmeniu galima susisiekti. Taip pat adresas neprivalo būti susietas su asmens vykdoma ekonomine veikla (t.y., neprivalo atitikti tos vietos, kurioje ją išrašęs asmuo vykdo apmokestinamąją veiklą).

Atsižvelgiant į tai:

1.1. prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas **juridinis asmuo** PVM sąskaitoje faktūroje turi nurodyti savo pavadinimą ir **buveinę** adresą;

1.2. prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas **fizinis asmuo**, vykdamas ekonominę veiklą, PVM sąskaitoje faktūroje turi nurodyti savo vardą, pavardę ir **nuolatinę gyvenamąją vietą** adresą.

2. Jeigu užsienio apmokestinamas asmuo Lietuvoje veikia per filialą, tai užsienio apmokestinamasis asmuo PVM sąskaitoje faktūroje nurodo savo pavadinimą ir filialo adresą Lietuvoje (~~buveinės~~ adresą).

3. Jeigu užsienio apmokestinamas asmuo, Lietuvoje įsiregistravęs PVM mokėtoju, veikia ne per filialą, tai jis PVM sąskaitoje faktūroje nurodo savo pavadinimą ir ~~buveinės~~ adresą savo valstybėje.

6) prekių arba paslaugų pirkėjo (kliento) pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo) ir adresas;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą informančioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas pirkėjo (kliento) pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu fizinis asmuo) ir prekių arba paslaugų pirkėjo nurodytas adresas.

7) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų pavadinimas, taip pat jų kiekis;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą informančioje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodomas tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų pavadinimas, taip pat šių prekių (paslaugų) kiekis.

2. Jeigu paslaugos negali būti išreikštos kiekybine išraiška, tokiu atveju mato vienetai PVM sąskaitoje faktūroje gali būti nenurodomi.

8) prekių tiekimo arba paslaugų teikimo data, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos-faktūros išrašymo data. Jeigu PVM sąskaita-faktūra įforminamas avanso gavimas, - avanso gavimo diena, kai ji nesutampa su PVM sąskaitos-faktūros išrašymo data;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodoma prekių tiekimo (paslaugų teikimo) data, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data. Jeigu avanso gavimo data nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data, tokioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodoma avanso gavimo data.

9) tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodoma tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą.

2. Teikiamos paslaugos vieneto kaina nurodoma tik tada, kai paslaugos apimtis yra išreiškiamą kiekiniais matavimo vienetais. Todėl, jeigu pati paslauga pagal savo esmę kiekinę išraiška neišreiškiamą, PVM sąskaitoje faktūroje galima nurodyti tik pačios paslaugos kainą be PVM.

10) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą tarifą, apmokestinamoji vertė;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodoma tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą tarifą, apmokestinamoji vertė.

11) PVM tarifas (tarifai);

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti nurodomas PVM tarifas. Jeigu prekės (paslaugos) apmokestinamos standartiniu PVM tarifu ir lengvatiniu PVM tarifu (jeigu jis nustatytas), tai PVM sąskaitoje faktūroje nurodomi keli PVM tarifai. Plačiau apie PVM tarifus žiūrėti PVM įstatymo 19 straipsnio komentara.

12) PVM suma eurais;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje PVM suma nurodoma eurais. Jeigu prekių (paslaugų) pirkėjas reikalauja PVM sąskaitoje faktūroje nurodyti PVM sumą kita valiuta, ją galima nurodyti kaip papildomą informaciją.

13) kai įforminamas prekių ir (arba) paslaugų, kurios neapmokestinamos arba apmokestinamos taikant 0 procentų PVM tarifą, tiekimas (teikimas), - nuoroda į atitinkamą šio Įstatymo arba Direktyvos 2006/112/EB nuostatą arba bet kokia kita nuoroda, kad prekės (paslaugos) neapmokestinamos, apmokestinamos taikant 0 procentų PVM tarifą;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) PVM sąskaitoje faktūroje, informančioje PVM neapmokestinamų prekių tiekimą (paslaugų teikimą) arba apmokestinamą 0 proc. PVM tarifu, turi būti įrašyta nuoroda į PVM įstatymo arba Direktyvos 2006/112/EB nuostatą arba bet kokia kita nuoroda iš kurios būtų matyti, kad prekių tiekimas (paslaugų teikimas) yra neapmokestinamas PVM arba apmokestinamas taikant 0 proc. PVM tarifą.

2. Šis rekvizitas PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas prekių (paslaugų) pardavėjo nuožiūra (pvz., jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja parduoda prekes ES pirkėjui PVM mokėtojui arba, jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja parduoda naują transporto priemonę ES pirkėjui fiziniam asmeniui - „PVM įstatymo 49 straipsnis“ arba „Direktyvos 2006/112/EB 138 (1.) straipsnis“ arba tiesiog įrašomas iš PVM įstatymo sakinyje „Prekės tiekiamos į kitą Europos Sąjungos valstybę“ ir panašiai.

14) šio Įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nurodyti duomenys apie naują transporto priemonę (t. y. eksploatavimo pradžia, rida, valandų skaičius) - naujos transporto priemonės tiekimo į kitą valstybę narę atveju;

Komentaras

1. Kai į kitą ES valstybę narę tiekama nauja transporto priemonė, jos tiekimą informančioje PVM sąskaitoje faktūroje privaloma nurodyti duomenis apie ją. Todėl tuo atveju, kai tiekama motorinė kelių transporto priemonė, PVM sąskaitoje faktūroje nurodoma šios priemonės eksploatavimo pradžia ir rida, o kai tiekiamas laivas ar orlaivis - eksploatavimo pradžia ir praplauktų (praskristų) valandų skaičius.

2. Eksploatavimo pradžios nustatymo kriterijai yra patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. kovo 2 d. [įsakymu Nr. 1K-066](#) „Dėl transporto priemonių eksploatavimo pradžios nustatymo kriterijų patvirtinimo“. Plačiau apie naują transporto priemonę žiūr. PVM įstatymo 2 straipsnio 16 dalies komentare.

15) kai taikoma speciali turizmo paslaugų apmokestinimo PVM schema, nurodyta šio Įstatymo XII skyriaus antrajame skirsnyje, – nuoroda „Maržos apmokestinimo schema. Kelionių agentūros“, o kai taikoma speciali naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir antikvarinių daiktų apmokestinimo PVM schema, nurodyta šio Įstatymo XII skyriaus trečiajame skirsnyje, – atitinkama nuoroda „Maržos apmokestinimo schema. Naudotos prekės“, „Maržos apmokestinimo schema. Meno kūriniai“ arba „Maržos apmokestinimo schema. Kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai“;

Komentaras

1. Turizmo paslaugas, kurioms taikoma speciali apmokestinimo PVM schema, informančioje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta nuoroda „Maržos apmokestinimo schema. Kelionių agentūros“.

2. Kai taikoma speciali naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir antikvarinių daiktų apmokestinimo PVM schema, nurodyta šio Įstatymo XII skyriaus trečiajame skirsnyje, PVM sąskaitoje faktūroje nurodoma „Maržos apmokestinimo schema. Naudotos prekės“, „Maržos apmokestinimo schema. Meno kūriniai“ arba „Maržos apmokestinimo schema. Kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai“.

16) fiskalinio agento PVM mokėtojo kodas, pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo) ir adresas, - kai pagal šį Įstatymą prievolė apskaičiuoti PVM tenka užsienio apmokestinamojo asmens paskirtam fiskaliniam agentui;

Komentaras

1. Tuo atveju, kai pagal PVM įstatymą prievolė apskaičiuoti PVM tenka užsienio apmokestinamojo asmens paskirtam fiskaliniam agentui, tai fiskalinio agento už užsienio

apmokestinamąjį asmenį išrašytoje prekių tiekimo (paslaugų teikimo) PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas fiskalinio agento PVM mokėtojo kodas, pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo) ir adresas.

2. Atkreipiame dėmesį, kad PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti nurodytas ir užsienio apmokestinamojo asmens, kaip prekių tiekėjo (paslaugų teikėjo) PVM mokėtojo kodas, pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo) ir adresas.

17) kai įforminamas prekių ir (arba) paslaugų, už kurias prievolė apskaičiuoti (arba išskaityti) ir sumokėti PVM tenka pirkėjui (klientui), tiekimas (teikimas), – nuoroda „Atvirkštinis apmokestinimas“;

Komentaras

1. Prekių tiekimo (paslaugų teikimo) PVM sąskaitoje faktūroje, įforminančioje prekių tiekimą ir (arba) paslaugų teikimą, už kurį prievolė apskaičiuoti (arba išskaityti) ir sumokėti PVM tenka pirkėjui (klientui), turi būti įrašyta nuoroda „Atvirkštinis apmokestinimas“.

2. „Atvirkštinis apmokestinimas“ PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas, kai pagal PVM įstatymo nuostatas prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda pirkėjui, pavyzdžiui:

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja parduoda konsultavimo paslaugas ES įmonei ne PVM mokėtojai (pagal PVM įstatymo 13 str. 2 d.);

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja teikia statybos darbų paslaugas Švedijoje (pagal PVM įstatymo 13 str. 4 d.) ir rašo PVM sąskaitą faktūrą Švedijos PVM mokėtojui. Pardavėjas nesiregistruoja Švedijoje PVM mokėtoju;

- jei Lietuvos PVM mokėtojas teikia finansines paslaugas, kurios Lietuvoje būtų neapmokestinamos PVM, Šveicarijos bankui, neįsikūrusiam Lietuvoje (pagal PVM įstatymo 13 str. 2 d.);

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja teikia mokymo, sveikatos priežiūros ar socialines paslaugas, kurios Lietuvoje būtų neapmokestinamos PVM, užsienio apmokestinamajam asmeniui, neįsikūrusiam Lietuvoje (pagal PVM įstatymo 13 str. 2 d.);

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja teikia krovinių vežimo paslaugas, kurios Lietuvoje būtų apmokestinamos taikant 0 proc. (pagal PVM įstatymo 45 str. 1 d.), užsienio apmokestinamajam asmeniui, neįsikūrusiam Lietuvoje;

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja tiekia prekes ES PVM mokėtojui kaip tarpininkas trikampės prekybos schemoje (pagal PVM įstatymo 12² str. 3 d.);

- jei Lietuvos įmonė PVM mokėtoja parduoda prekę su montavimu ES PVM mokėtojui. Prekę bus montuojama kitoje ES šalyje (pagal PVM įstatymo 12 str. 2 d.).

18) kai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda gavus atlygį už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas, – nuoroda „Pinigų apskaitos sistema“;

Komentaras

1. Tuo atveju, kai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda gavus atlygį už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas, PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta nuoroda „Pinigų apskaitos sistema“.

Pavyzdžiui, pagal PVM įstatymo 14 straipsnio 9 dalies nuostatas, PVM mokėtojas, tiekiantis žemės ūkio produkciją, kurios tiekimas įforminamas žemės ūkio produkcijos pirkėjo išrašoma PVM sąskaita faktūra, turi teisę pasirinkti specialią apmokestinimo momento nustatymo tvarką, pagal kurią prievolė apskaičiuoti PVM už jo tiekiamą žemės ūkio produkciją atsiranda, kai sumokamas atlygis. Vadinasi, tokiu atveju išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta „Pinigų apskaitos sistema“.

19) kai PVM sąskaitą faktūrą prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo vardu įformina pirkėjas, – nuoroda „Sąskaitų faktūrų išsirašymas“.

Komentaras

1. Tuo atveju kai prekių (paslaugų) pardavėjo vardu pagal išankstinį abiejų šalių susitarimą PVM sąskaitą faktūrą išrašo šių prekių (paslaugų) pirkėjas, tai išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta nuoroda „Sąskaitų faktūrų išsirašymas“.

2. Kai pagal šio Įstatymo nuostatas PVM sąskaitomis-faktūromis privaloma informinti prekių tiekimą ar paslaugų teikimą fiziniams asmenims, kurie nėra apmokestinamieji asmenys, ir tais atvejais, kai tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės ir teikiamos PVM neapmokestinamos paslaugos, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir kurios nurodytos šio Įstatymo IV skyriuje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kai kurie iš šio straipsnio 1 dalyje išvardytų rekvizitų gali būti nenurodomi.

Komentaras

1. Kai fiziniam asmeniui, kuris nevykdo ekonominės veiklos, išrašoma PVM sąskaita faktūra, tokioje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyti Būhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyti privalomi rekvizitai nurodyta Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta apskaitos dokumento privaloma informacija:

1.1. pardavėjo, išrašiusio PVM sąskaitą faktūrą, pavadinimas (vardas, pavardė), juridinio asmens kodas;

1.2. PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;

1.3. ūkinės operacijos turinys;

1.4. ūkinės operacijos laikotarpis arba data, jeigu PVM sąskaitos faktūros išrašymo data nesutampa su ūkinės operacijos laikotarpiu arba data;

1.5. ūkinės operacijos rezultatas pinigine ir (arba) kiekybine išraiška. Kai ūkinės operacijos rezultatas nurodomas kiekybine išraiška, turi būti nurodyti mato vienetai;

1.6. nuoroda, kai tai yra PVM sąskaita faktūra;

1.7. pirkėjo vardas, pavardė.

Pirkėjo prašymu turi būti nurodyti ir kiti PVM sąskaitai faktūrai PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje nustatyti rekvizitai.

Apie atvejus, kada minėtiems asmenis PVM sąskaita faktūra neišrašoma, žiūr. PVM įstatymo 79 straipsnio 3 dalies komentara.

2. Kai tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės ir teikiamos PVM neapmokestinamos paslaugos, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir kurios nurodytos PVM įstatymo IV skyriuje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kai kurie iš šio straipsnio 1 dalyje išvardytų rekvizitų gali būti nenurodomi.

Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. [nutarimu Nr. 780](#) „Dėl Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 780) nuostatomis, kai teikiamos PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytos PVM neapmokestinamos finansinės paslaugos, tai PVM sąskaitoje faktūroje gali būti nenurodomi PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalies 2, 4, 8-9 ir 11-12 punktuose nurodyti rekvizitai:

2.1. serija ir numeris;

2.2. paslaugų pirkėjo (kliento) PVM mokėtojo kodas;

2.3. paslaugų teikimo data, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;

2.4. teikiamos paslaugos vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą;

2.5. PVM tarifas (tarifai);

2.6. PVM suma eurais.

Atkreipiame dėmesį, kad finansų įstaigos, kaip jos suprantamos pagal [Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą](#), turi teisę per kalendorinius metus išrašyti vieną bendrą PVM sąskaitą faktūrą už suteiktas PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytas PVM neapmokestinamas paslaugas. Tokia PVM sąskaita faktūra privalo būti išrašyta ne vėliau kaip iki kitų metų, einančių po metų, kuriais buvo suteiktos PVM neapmokestinamos finansinės paslaugos, sausio mėnesio 10 dienos (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 21 d. [įsakymas Nr. VA-57](#) „Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 79 straipsnio įgyvendinimo“).

Jeigu banko išrašuose yra nurodyti privalomi PVM sąskaitai faktūrai rekvizitai, papildomai išrašyti PVM sąskaitos faktūros nereikia, nes PVM tikslais toks išrašas laikomas PVM sąskaita faktūra.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi teisę nustatyti supaprastintus reikalavimus PVM sąskaitoms-faktūroms, kuriomis įforminamas prekių tiekimas bei paslaugų teikimas šio Įstatymo 5, 6, 8 ir 9 straipsniuose nurodytais atvejais.

Komentaras

1. Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Nutarimu Nr. 780, nuostatomis, kai prekės suvartojamos (ar paslaugos teikiamos) PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, ar pasigaminamas ilgalaikis materialusis turtas, tai PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodomi tokie rekvizitai:

- 1.1. išrašymo data;
- 1.2. serija ir numeris;
- 1.3. prekių tiekėjo (paslaugų teikėjo) PVM mokėtojo kodas;
- 1.4. prekių (paslaugų) pavadinimas;
- 1.5. prekės (paslaugos) vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą;
- 1.6. prekių (paslaugų), apmokestinamų taikant vienodą PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (be PVM);
- 1.7. PVM tarifas (tarifai);
- 1.8. PVM suma eurais;
- 1.9. nuoroda į PVM įstatymo atitinkamą straipsnį (pvz. 5, 6, 8 straipsnius) ar nuostatą (pvz. „prekių suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti“, „ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas“ ir pan.). Šių rekvizitų nenurodymas neįtakoja teisės į PVM atskaitą.

2. Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Nutarimu Nr. 780, nuostatomis, bet kokio nuosavybės teisės objekto, kaip turtingo įnašo perdavimo faktas įforminamas PVM sąskaita faktūra, kurioje turi būti nurodyta:

- 2.1. ūkio subjekto, kuris perduoda nuosavybės teisės objektus kaip turtingą įnašą, PVM mokėtojo kodas;
- 2.2. ūkio subjekto, perimančio nuosavybės teisės objektą kaip turtingą įnašą, pavadinimas ir kodas (jeigu jis fizinis asmuo, – vardas, pavardė ir asmens kodas ir PVM mokėtojo kodas, o jeigu jis jo neturi, – asmens pasirinkimu arba asmens kodas, arba individualios veiklos vykdymo pažymos numeris);
- 2.3. perduodamo nuosavybės teisės objekto pavadinimas;
- 2.4. perduodamo nuosavybės teisės objekto apmokestinamoji vertė, apskaičiuota PVM įstatymo nustatyta tvarka;
- 2.5. PVM tarifas (tarifai) ir PVM suma;
- 2.6. nurodyta „9 straipsnio 2 dalis“ arba „turtinis įnašas“. Šio rekvizito nenurodymas neįtakoja teisės į PVM atskaitą.

3. Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Nutarimu Nr. 780, nuostatomis, bet kokio pagerinto pastato (statinio) perdavimo faktas įforminamas PVM sąskaita faktūra, kurioje turi būti nurodyta:

3.1. esminį pastatą (statinį) pagerinusio PVM mokėtojo kodas;

3.2. pagerinto pastato (statinio) savininko pavadinimas ir kodas (jeigu jis fizinis asmuo, – vardas, pavardė ir asmens kodas ir PVM mokėtojo kodas, o jeigu jis jo neturi, – asmens pasirinkimu arba asmens kodas, arba individualios veiklos vykdymo pažymos numeris);

3.3. pastato (statinio) esminio pagerinimo darbų pavadinimas;

3.4. pastato (statinio) esminio pagerinimo darbų apmokestinamoji vertė, apskaičiuota PVM įstatymo nustatyta tvarka;

3.5. PVM tarifas (tarifai) ir PVM suma;

3.6. metų skaičius, likęs iki PVM atskaitos tikslinimo laikotarpio pabaigos;

3.7. nurodyta „9 straipsnio 4 dalis“ arba „esminio pastato (statinio) pagerinimo perdavimas“. Šio rekvizito nenurodymas neįtakoja teisės į PVM atskaitą.

4. Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Nutarimu Nr. 780, nuostatomis, bet kokio nuosavybės teisės objekto perdavimo dėl PVM mokėtojo pasibaigimo reorganizavimo būdu, faktas įforminamas PVM sąskaita faktūra, kurioje turi būti nurodyta:

4.1. ūkio subjekto, kuris perduoda nuosavybės teisės objektus dėl jo pasibaigimo reorganizavimo būdu, PVM mokėtojo kodas;

4.2. ūkio subjekto, perimančio nuosavybės teisės objektą dėl juridinio asmens PVM mokėtojo pasibaigimo reorganizavimo būdu, pavadinimas ir kodas (jeigu jis fizinis asmuo, – vardas, pavardė ir asmens kodas ir PVM mokėtojo kodas, o jeigu jis jo neturi, – asmens pasirinkimu arba asmens kodas, arba individualios veiklos vykdymo pažymos numeris);

4.3. perduodamo nuosavybės teisės objekto pavadinimas;

4.4. perduodamo nuosavybės teisės objekto apmokestinamoji vertė, apskaičiuota PVM įstatymo nustatyta tvarka;

4.5. PVM tarifas (tarifai) ir PVM suma;

4.6. nurodyta „9 straipsnio 3 dalis“ arba „nuosavybės teisės objekto perdavimas dėl reorganizavimo“. Šio rekvizito nenurodymas neįtakoja teisės į PVM atskaitą.

4. Jeigu šio Įstatymo 79 straipsnio 5 dalyje nurodyta tvarka viena PVM sąskaita faktūra įforminamos kelių PVM mokėtojų bendrai tiekiamos prekės ir (arba) teikiamos paslaugos, PVM sąskaitoje faktūroje vietoj prekių tiekėjo ir (arba) paslaugų teikėjo pavadinimo arba vardo, pavardės (jeigu tai fizinis asmuo) ir PVM mokėtojo kodo nurodomi kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti rekvizitai. Jeigu viena PVM sąskaita faktūra įforminamos keliems pirkėjams (klientams) bendrai tiekiamos prekės ir (arba) teikiamos paslaugos, PVM sąskaitoje-faktūroje vietoj pirkėjo (kliento) pavadinimo arba vardo, pavardės (jeigu tai fizinis asmuo) ir PVM mokėtojo kodo (jei turi) nurodomi kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti rekvizitai.

Komentaras

1. Reikalavimus PVM sąskaitų faktūrų rekvizitams tais atvejais, kai viena PVM sąskaita faktūra įforminamos kelių PVM mokėtojų bendrai tiekiamos prekės (teikiamos paslaugos) nustato Prekių tiekimo ar paslaugų teikimo įforminimo viena PVM sąskaita faktūra taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. birželio 2 d. [isakymu Nr. 1K-207](#) „Dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo įforminimo viena PVM sąskaita faktūra taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

2. Pagal Taisyklių nuostatas vieną Lietuvoje bendrai tiekiamų prekių (teikiamų paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą šiuo metu turi teisę išrašyti tik partnerystės pagrindais veikiančys advokatai (PVM mokėtojai).

Todėl tais atvejais, kai partnerystės pagrindais veikiančios advokatai viena PVM sąskaita faktūra įformina bendrai teikiamas paslaugas ir (arba) tiekiamas prekes, tai vietoje advokatų kontoros pavadinimo arba advokato vardo, pavardės ir PVM mokėtojo kodo turi būti nurodomi visų partnerystės pagrindais veikiančių advokatų vardai (vardo pirma raidė), pavardės arba tik pavardės, taip pat, kad jie yra advokatai ir jų PVM mokėtojų kodai, arba bent vieno iš partnerystės pagrindais veikiančių advokatų advokato vardas (vardo pirma raidė) ir pavardė arba tik pavardė su žodžiais „ir partneriai“.

3. Pagal Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Nutarimu Nr. 780, 13 punktą ir Taisyklių nuostatas šiuo metu viena PVM sąskaita faktūra gali būti išrašoma tik partnerystės pagrindais veikiančioms advokatams ir notarams, dirbantiems pagal bendros veiklos sutartį notarų biure.

Todėl, jeigu viena PVM sąskaita faktūra įforminama partnerystės pagrindais veikiančioms advokatams, tai vietoje advokato kontoros pavadinimo arba advokato vardo, pavardės ir PVM mokėtojo kodo turi būti nurodomi partnerystės pagrindais veikiančių advokatų vardai (vardo pirma raidė), pavardės arba tik pavardės, taip pat, kad jie yra advokatai, arba bent vieno iš partnerystės pagrindais veikiančių advokatų advokato vardas (vardo pirma raidė) ir pavardė arba tik pavardė su žodžiais „ir partneriai“.

Jeigu viena PVM sąskaita faktūra įforminamos notarams, dirbantiems pagal bendros veiklos sutartį notarų biure bendrai tiekiamos prekės (teikiamos paslaugos), tai vietoje notarų biuro pavadinimo arba notaro vardo, pavardės ir PVM mokėtojo kodo nurodomi notarų vardai (vardo pirma raidė), pavardės arba tik pavardės, arba bent vieno iš notarų biure pagal bendros veiklos sutartį dirbančių notarų notaro vardas (vardo pirma raidė) ir pavardė arba tik pavardė.

4. Be aukščiau nurodytų rekvizitų, visose PVM sąskaitose faktūrose privalo būti nurodyti šio straipsnio 1 arba 9 dalyse nustatyti rekvizitai.

5. Šio Įstatymo XII skyriuje nustatytais atvejais PVM sąskaitoje faktūroje PVM tarifas ir suma nenurodomi.

Komentaras

1. PVM įstatymo XII skyriuje yra nustatytos tokios specialios apmokestinimo PVM schemos, kai PVM tarifas ir suma PVM sąskaitose faktūrose nenurodomi.

6. Jeigu elektroninėmis priemonėmis tam pačiam pirkėjui vienu metu yra siunčiama keletas PVM sąskaitų-faktūrų, šioms PVM sąskaitoms-faktūroms bendri rekvizitai gali būti nurodyti tik vieną kartą.

Komentaras

1. Pagal komentuojamos dalies nuostatas, jeigu elektroninėmis priemonėmis tam pačiam pirkėjui vienu metu yra siunčiama keletas PVM sąskaitų faktūrų, šioms PVM sąskaitoms faktūroms bendri rekvizitai gali būti nurodyti tik vieną kartą.

7. Mažmeninėje degalų (variklių benzino, dyzelinių degalų, suskystintų dujų) prekyboje parduodant prekes ir paslaugas, kasos aparato kvitas, kuriame nurodyta prekių (paslaugų) vertė (įskaitant PVM) neviršija 150 eurų ir kuriame yra visi teisės aktų nustatyti kasos aparato kvitui privalomi rekvizitai, taip pat rekvizitas (rekvizitai), pagal kurį (kuriuos) galima identifikuoti prekių (paslaugų) pirkėją, laikomas PVM sąskaita faktūra. Šios dalies nuostatos netaikomos šio Įstatymo 79 straipsnio 14 dalyje nustatytais atvejais.

Komentaras

1. Mažmeninėje degalų (variklių benzino, dyzelinių degalų, suskystintų dujų) prekyboje parduodant prekes ir paslaugas (pvz., automobilio plovimas) kasos aparato kvitas pripažįstamas PVM sąskaita faktūra, jeigu:

1.1. kasos aparato kvite nurodyta prekių (paslaugų) vertė (įskaitant PVM) neviršija 150 eurų;

1.2. kasos aparato kvite yra nurodyti ~~Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkoje~~ Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. [nutarimu Nr. 1283](#) „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyti rekvizitai išduodamiems kasos aparatų kvitams;

1.3. kasos aparato kvite yra nurodyti rekvizitai, pagal kuriuos galima identifikuoti prekių (paslaugų) pirkėją. Tokiu rekvizitu gali būti laikomas pirkėją identifikuojančios kortelės numeris, kodas ar kitas pirkėją identifikuojantis duomuo (pvz., PVM mokėtojo kodas). Identifikuojančiomis kortelėmis laikomos degalinės, kredito įstaigų išduotos atsiskaitymo kortelės, nuolaidų kortelės ar kitos pirkėją identifikuojančios kortelės, neatsižvelgiant į tai, koku būdu (gryniaisiais, pagal sudarytas kreditines sutartis ar pan.) degalinėje pirkėjas atsiskaito už įsigytus degalus ir kitas prekes (paslaugas). Tai turi būti tokios kortelės, kurios išduotos konkrečiam asmeniui. Pirkėją identifikuojantis rekvizitas kvite jokių būdu negali būti įrašytas ranka, tai turi būti atlikta techninėmis priemonėmis.

Jeigu degalinėje pirkėjui išduotame kasos aparato kvite yra visi rekvizitai, tai prekių (paslaugų) pirkėjas turi teisę tokiam kasos aparato kvite, kuris bus laikomas PVM sąskaita faktūra, išskirtą PVM sumą PVM įstatymo nustatyta tvarka įtraukti į PVM atskaitą.

2. Pagal PVM įstatymo 64 straipsnio nuostatas į PVM atskaitą pirkimo PVM suma gali būti įtraukiama tik tada, kai PVM mokėtojas ~~turi šio dokumento pirmąjį egzempliorių~~ turi atitinkamą PVM sąskaitą faktūrą. Jeigu PVM sąskaita faktūra, kuri yra rašytinė, yra prarasta, – sandorio šalių arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą kopiją.

3. Kvitai, kurie laikomi PVM sąskaitomis faktūromis, Gaunamų ir Išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registruose neregistruojami, tačiau tiek pirkėjas, tiek pardavėjas turi juos saugoti PVM įstatymo nustatyta tvarka (10 metų).

4. PVM įstatymo 79 straipsnio 14 dalyje nustatytais atvejais kasos aparato kvitai negali būti laikomi supaprastintomis PVM sąskaitomis faktūromis.

8. Kai PVM už prekių tiekimą arba paslaugų teikimą pagal šio Įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių teisės aktų nuostatas privalo apskaičiuoti ir sumokėti jų pirkėjas, išskyrus atvejus, jeigu šių prekių tiekimą arba paslaugų teikimą PVM sąskaita faktūra įformina pirkėjas, vietoj šio straipsnio 1 dalies 9-12 punktuose nustatytų rekvizitų gali būti nurodoma tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų apmokestinamoji vertė.

Komentaras

1. Pagal komentuojamos dalies nuostatas, kai už prekių tiekimą (paslaugų teikimą) pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių teisės aktų nuostatas privalo apskaičiuoti ir sumokėti jų pirkėjas, vietoje šio straipsnio 9-12 punktuose nustatytų rekvizitų (teikiamos prekės arba teikiamos paslaugos vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą; tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą PVM tarifą, apmokestinamoji vertė; PVM tarifas (tarifai); PVM suma eurais, gali būti nurodoma tiekiamų prekių (teikiamų paslaugų) apmokestinamoji vertė.

9. Supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyta:

- 1) PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;**
- 2) PVM sąskaitos faktūros numeris, leidžiantis identifikuoti PVM sąskaitą faktūrą;**
- 3) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo PVM mokėtojo kodas;**
- 4) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo);**

5) prekių arba paslaugų pirkėjo (kliento) PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodė įsigydamas prekes ar paslaugas. Jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ar teikia paslaugas šalies teritorijoje, pirkėjo PVM mokėtojo kodas (jeigu pirkėjas registruotas PVM mokėtoju) nurodomas visais atvejais;

6) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų pavadinimas;

7) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą tarifą, apmokestinamoji vertė;

8) PVM tarifas (tarifai);

9) PVM suma eurais.

Komentaras

1. Supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti nurodyti tokie PVM sąskaitų faktūrų rekvizitai:

1) PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;

2) PVM sąskaitos faktūros numeris, leidžiantis identifikuoti PVM sąskaitą faktūrą;

3) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo PVM mokėtojo kodas;

4) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo);

5) prekių arba paslaugų pirkėjo (kliento) PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodė įsigydamas prekes ar paslaugas. Jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ar teikia paslaugas šalies teritorijoje, pirkėjo PVM mokėtojo kodas (jeigu pirkėjas registruotas PVM mokėtoju) nurodomas visais atvejais;

6) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų pavadinimas;

7) tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą tarifą, apmokestinamoji vertė;

8) PVM tarifas (tarifai);

9) PVM suma eurais.

2. Be aukščiau išvardytų rekvizitų, supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje gali būti įrašomi ir kiti šio straipsnio 1 dalyje nurodyti rekvizitai, taip pat kita papildoma informacija.